

Vaaleja koskevat periaatteet ja vaalikaranteeni

Tässä dokumentissa esitetyt periaatteet koskevat vaalilain tarkoittamia yleisiä valtakunnallisia vaaleja: kunta- ja aluevaaleja, eduskuntavaaleja, presidentinvaalia sekä europarlamenttivaaleja.

Yleiset vaaleihin liittyvät linjaukset

- Vantaan kaupunki ei osallistu ehdokkaiden järjestämiin tilaisuuksiin.
- Vantaan kaupunki kannustaa asukkaitaan käyttämään äänioikeuttaan, mutta ei osallistu puoluepoliittiseen vaalikampanjointiin.
- Kaupunki ei tue ehdokkaita eikä puolueita taloudellisesti.
- Kaupunki ei vuokraa tilojaan vaalien tapahtumiin, pois lukien jäljempänä mainitut poikkeukset.
- Kaupungin tiloissa ei saa jakaa poliittisia ilmoituksia tai mainoksia eikä kiinnittää niitä ilmoitustauluille.
- Kaupungin sähköisissä viestintäkanavissa ei julkaista vaalien ehdokkaiden tai puolueiden ilmoituksia. Ehdokkaat eivät saa käyttää kaupungin viestintäkanavia oman vaalityönsä edistämiseen.

Tapahtumat kouluissa, oppilaitoksissa ja asukastiloissa

Koulu-, oppilaitos ja asukastiloja voidaan käyttää ilta-aikaan poliittisten yhdistysten toimintaan ja vaalipaneeleihin edellyttäen, että toiminta on voimassa olevien käyttöehtojen mukaista.

Kaupunki ei luovuta näitä tiloja maksutta puolueiden tai ehdokkaiden omiin tilaisuuksiin, vaan puolueet voivat vuokrata näitä voimassa olevan hinnaston mukaisesti. Vaalipaneelit voidaan järjestää maksutta, mikäli kaikki ehdokkaita asettaneet puolueet ovat tasapuolisesti edustettuina.

Demokratiakasvatus kuuluu perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tehtäviin. Koulupäivien aikana voidaan järjestää teemaan liittyviä tilaisuuksia. Oppilaitokset lähestyvät puolueita itsenäisesti ja kutsuvat edustajia esimerkiksi vaalipaneeleihin. Koulutiloihin ei saa jättää vaalimateriaalia eikä jakaa sitä oppilaille, ellei siitä ole tilaisuuskohtaisesti erikseen sovittu.

Koulut voivat viestiä järjestämistään tilaisuuksista yleisellä tasolla. Tilaisuuksista julkaistavat kuvat ovat oppilaiden, opiskelijoiden tai henkilökunnan ottamia. Koulujen järjestämissä paneeleissa kohdellaan ehdolla olevia ryhmiä tasapuolisesti.

Ehdokkaiden kampanjatiimien tuottamaa aineistoa tai vaalipaneelien tallenteita ei julkaista kaupungin viestintäkanavissa.

Tapahtumat kirjastojen asiakastiloissa

Kirjastolain mukaan kirjaston tehtävänä on edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tämän mukaisesti Vantaan kaupunginkirjasto mahdollistaa myös poliittisten puolueiden järjestämät ajankohtaisia aiheita käsittelevät tilaisuudet tietyin rajoituksin. Kirjastossa järjestettävillä tilaisuuksilla tulee olla selkeä tema tai käsiteltävä aihe, eikä tilaisuus voi olla pelkästään puoluepoliittinen jäsenhankinta-, markkinointi- tai vastaava tilaisuus.

Yksittäisen puolueen tai yksittäisten vaaleissa ehdolla olevien järjestämiä tilaisuuksia ei järjestetä äänestyksen alkamista edeltävän kuukauden aikana. Tänä aikana edellytetään useamman puolueen yhteisiä tilaisuuksia, kuten keskusteluja, väittelyitä tai muita kohtaamisia.

Vaalikaranteeni

Vaalikaranteeni alkaa viimeistään kaksi kuukautta ennen vaalipäivää. Karanteenin alkaminen ajoitetaan kuukauden ensimmäiseen päivään (esimerkiksi vaalipäivän ollessa huhtikuussa vaalikaranteeni alkaa 1. helmikuuta).

Vaalikaranteeni koskee kaupungin ja kaupunkikonsernin palveluksessa olevia työntekijöitä ja viranhaltijoita sekä ylimpiä luottamushenkilöitä (kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajisto), jotka ovat ehdolla vaaleissa.

Ketään ei saa asettaa vaaleissa eriarvoiseen asemaan sen perusteella, että hän toimii kaupungin tehtävässä.

Vaalikaranteenin aikana:

- Ehdokas voi esiintyä kaupungin viestintäkanavissa ainoastaan työroolissaan ja työtehtäviinsä liittyvissä asioissa.
- Vaalikampanjointi ja muu esiintyminen ehdokkaana on erotettava ajallisesti virka- tai työtehtävien hoitamisesta.
- Työnantajan tiloja, välineitä tai tilaisuuksia ei saa käyttää kampanjointiin.
- Työsähköpostia ei saa käyttää vaalityöhön, eikä sähköpostin allekirjoituksessa saa viitata omaan ehdokkuuteen (esimerkiksi äänestysnumeroon tai kampanjasivuihin).
- Myös ehdokkaana toimiessaan työntekijän tai viranhaltijan tulee käyttäytyä asemansa edellyttämällä tavalla.